

Kvinnor vid tömmarna

Hästkvinnor i antiken

Redan under antiken utgjorde kvinnorna ett vanligt inslag vid hästkapp-
löpningar. Under de grekiska olympiaderna var de dock portförbjudna vid de
atletiska tävlingarna och straffades med döden om de bröt mot förbudet. Ett
undantag utgjorde dock den dag som ägnades åt hästtävlingar. Här fick de inte
bara närvara utan även ställa upp som aktiva deltagare. Kvinnorna ansvarade
även för en stor del av transporter, vilka alltmer kom att ombesörjas av hästar,
och som skötare och kuskar i de hästdragna stridsvagnarna var de en vanlig syn.

Kvinnor ej välkomna

Numera är det ingen ovanlig syn med kvinnor i sulkyn och även tränarkåren har
utökats med representanter för det täcka könet, förvisso i något långsammare
takt. Så har det dock inte alltid varit. Visserligen kan man spåra några namn på
kvinnliga kuskar under istravets tid i början på förra seklet, men i reguljära lopp
på landbanor var de inte välkomna utan fick nöja sig med att delta i så kallade
damlopp. Den första kvinna som segrade i ett sådant var **Olga Engblom**, vilket
ägde rum på Bergsåker 1937.

Tidiga kvinnliga körsvenner

Ännu långt in på 1960-talet såg man med viss skepsis på kvinnligt deltagande i
travlopp. Ett undantag utgjorde Dannero där klartecken gavs till **Göta Bodin**,
Ruth Strömberg och **Siri Jonsson** att få köra lopp. 1939 fick **Margareta
Cronhielm** som första kvinna amatörlicens på Jägersro, men det var först i
början på 1970-talet som kvinnorna fick möjlighet att utöva travsport som
professionella. 1977 blev **Ann-Marie Härdin** Sveriges första kvinnliga
proffstränare och elva år senare efterföljdes hon av **Gunnel Fredriksson**.

Norrmännen tidigt ute

I Norge var man mindre restriktiv när det gällde kvinnligt deltagande i travlopp.
Redan 1932 vann **Frida Helliesen** ett totalisatorlopp på Forus travbana. Hon
blev dock före loppet vägd och funnen för lätt varför hon tvingades köra med 40
kilo blyplattor under sulkysitsen. 1972 öppnades alla lopp för kvinnor med
licens. Den första som utnyttjade detta var **Liv Haslie**. **Berit Tvetter Alm** blev
annars det stora namnet med såväl nationella som internationella meriter.

Ryskt affischnamn

När den ryska topptränaren, **Maria Burdova**, ställde upp med amerikaimporten **Apex Hanover** i Elitloppet 1966 skapade det stora rubriker. Hon deltog även i en kuskmatch på Romme och gav strålande PR för kvinnors förmåga att tävla mot männen på lika villkor. Året innan fick hon emellertid kalla handen av fransmännen då hon var anmäld som körsven till Apex Hanover i Prix de Amerique. Anledningen sägs ha varit att det var opassande för damer att sära på benen, vilket är en förutsättning för att man ska kunna sitta i en sulky.

Catarina Lundström

Charlotta B Svensson

Kajsa Frick

Svenska uppföljare

Helen Johanssons seger med **Ina Scot** i Prix de Amerique 1995 fick senare franska belackare att ändra inställning beträffande kvinnliga körsvenner och hon blev lite av ett föredöme för de många travintresserade av samma kön som hade siktet lite högre än livet som amatör eller stallpersonal. **Catarina Lundström, Charlotta B Svensson, Sofie Svedin, Kajsa Frick, Sarah Swan** och **Jennifer Tillman** är några namn i skaran av framgångsrika kvinnor som visat upp sina talanger i senare tid för att inte tala om alla de kvinnliga ryttare som tillkommit på travovalerna sedan montésporten infördes. Förhoppningsvis kommer antalet kvinnliga utövare att utökas även framöver i denna tidigare helt mansdominerade sport.